

# CUMHURİYET HALK PARTİSİ



## BİLİM PLATFORMU POLİTİKA NOTLARI



[@chp\\_bilim](https://www.instagram.com/chp_bilim)

[bilim@chp.org.tr](mailto:bilim@chp.org.tr)

[bilim.chp.org.tr](http://bilim.chp.org.tr)

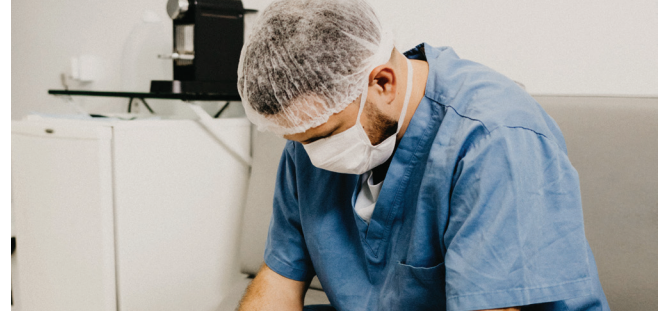
## AKP SAĞLIKTA ŞİDDETE GÖZ YUMARAK HALK SAĞLIĞINI TEHLİKEYE ATIYOR

Adalet ve Kalkınma Partisi (AKP) iktidarında ülkemizde sağlık çalışanlarına yönelik şiddet olaylarında belirgin bir artış görülmüştür. Sağlıkta şiddet olaylarının yaygınlaşması ve neredeyse vaka-i adiyeye haline gelmesi yüzünden sağlık çalışanlarının güvenlik endişesi en büyük sorunlardan biri haline gelmiştir. Sağlık çalışanlarına yönelik şiddetteki artış, sağlık çalışanlarının meslek onurunu rencide etmekte, sağlık hizmetlerini aksatmakta ve bu hizmetlerin niteliğini düşürmektedir.

**Bu yönüyle sağlıkta şiddet, adli bir mesele olmanın ötesinde kamu hayatını ilgilendiren bir sorun, kamu hizmetini yerine getirenlere karşı ortaya koyulan gayri insani bir tavır ve bir halk sağlığı meselesi haline gelmiştir.**

Sağlık çalışanlarına şiddet, AKP'nin çarpık sağlık politikalarının ve toplumumuzu her alanda kutuplaştıran, düşmanlaştıran kültürel iklimin de bir sonucudur. AKP, bu sorunu çözmek, sağlıkta şiddeti önlemek için gerekli tedbirleri almak ve suçluları cezalandırmak yerine, sağlık çalışanlarına her gün şiddet uygulanmasına seyirci

kalmaktadır. Sorunun birincil muhatabı olan sağlık çalışanlarını ve meslek örgütlerini dinlemeyi reddetmektedir.



Bu duyarsız politikalar sonuçta sağlıkta şiddeti, ülkemizin kanayan bir yarası haline getirmiştir. Şiddet ve öfke sarmalı içine savrulan toplumumuz kendine sağlık hizmeti götürmeye çalışan kamu görevlilerine yabancılaşmıştır.

### AKP İKTİDARINDA SAĞLIKTA ŞİDDETE DÜNYA SIRALAMALARINA GİRDİK

AKP döneminde başta hekimler olmak üzere on binlerce sağlık çalışanı fiziksel, psikolojik ya da sözel şiddete maruz kalmıştır. İstatistikler, Türkiye'de **her gün ortalama 40 sağlık çalışanının fiziksel, psikolojik ve sözel şiddet** biçimlerinden birine **maruz**

#### SAĞLIKTA ŞİDDET

40

Türkiye'de ortalama **her gün 40 sağlık çalışanı şiddete maruz kalıyor.**

#### ÖLDÜRÜLEN HEKİMLER

9

2005-2019 yılları arasında görevi başında **öldürülen** hekim sayısı 9'dur.

#### BEYAZ KOD BİLDİRİMİ

91 bin 355

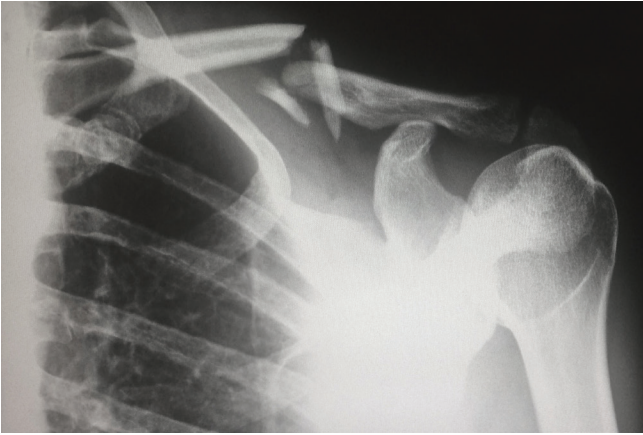
Son 7 yılda şiddete uğradığını bildiren **sağlık çalışanı sayısı 90 bini aşmıştır.**

#### ACİL SERVİSLER

%455

2002'den 2015 yılına **acil servis başvurularındaki artış %455'tir.**

**kaldığını** göstermektedir. Diğer bir deyişle her saat başı birden fazla sağlık çalışanı şiddete uğramaktadır. **Sağlık çalışanlarının dörtte üçü çalışma yaşamlarında en az bir kere şiddete maruz kalmaktadır.** Ülkemizde sağlık çalışanlarının şiddete maruz kalma düzeyi 16 yıl içinde dünya ortalamalarının oldukça üzerine çıkmıştır. 2002 yılında Türkiye’de sağlıkta şiddet ulusal bir gündem maddesi dahi değilken, bugün gelinen noktada sorun, uluslararası sağlık ve çalışma örgütlerinin bile endişe kaynağı olarak altını çizdiği bir mesele haline gelmiştir. **2005-2019 yılları arasında 9 hekim, görevleri başındayken öldürülmüştür.**



Şiddete en çok hastalarla en yakın temas halinde olan hekimler ve hemşireler maruz kalmaktadır. Şiddet vakalarının en çok yaşandığı yerlerin başında acil servisler gelmektedir; şiddetin faillerini ise daha çok hastaların kendileri ve hasta yakınları oluşturmaktadır.

### **SAĞLIKTA ŞİDDET GİDEREK TIRMANIYOR**

AKP’nin yanlış sağlık politikaları yüzünden sağlıkta şiddet sorunu büyümektedir. Yıllardır neredeyse görmezden gelinen şiddet o kadar büyük boyutlara ulaşmıştır ki, Sağlık Bakanlığı sağlık çalışanlarına karşı şiddeti takip etmek için ALO 113 Beyaz Kod Uygulamasını başlatmıştır. **2012 yılının Mayıs ayından 2019 Ağustos ayına kadar bu uygulamaya 91 bin 355 şiddet vakası bildirilmiştir.** 2017 yılında yapılan başvuru sayısı, 2012 yılında yapılanlarla karşılaştırıldığında %26 artış göstermiştir. Vakaların %30’una yakınında sağlık çalışanları doğrudan fiziksel şiddete maruz kalmıştır. Fiziksel şiddetle birlikte, sağlık alanında görülen diğer yaygın şiddet biçimi ise sözel ve psikolojik şiddettir. Ancak sözel ve psikolojik

hakaret ve şiddet vakaları genellikle rapor edilmedikleri için **durum tüm boyutları ile istatistiksel verilere yansımamaktadır.** Ayrıca Beyaz Kod uygulaması hastanelerde çalışan taşeron işçileri, intörn ve stajyer doktorları kapsamadığı için, mevcut veri sistemi yaşanan tüm saldırıları takip etmekte yetersiz kalmaktadır. Bir başka deyişle AKP rejiminde sağlıkta şiddet sorunu, kamuoyuna yansıdığından çok daha vahim boyutlarda artmaktadır.

### **SAĞLIKTA ŞİDDETİN GÖRÜNMEYEN YÜZÜ: SAĞLIK ÇALIŞANLARI İNTİHARLARI**

Sağlık çalışanlarının maruz kaldığı şiddetin ve içine sokuldukları olumsuz koşulların bir yansıması, sağlık çalışanları arasında intihar vakalarının giderek artmasıdır. **Türkiye’de yalnızca 2015-2017 yılları arasında 431 sağlık çalışanı intihar etmiştir.** 2017 yılının sadece Ekim ayı içinde, biri tıp fakültesi öğrencisi, biri asistan doktor, biri de uzman doktor olmak üzere üç sağlık çalışanı ağır çalışma koşulları nedeniyle intihar etmiştir. Bu, durumun hekimler açısından ne kadar vahim boyutlara ulaştığını gözler önüne sermektedir. Bu sarsıcı rakamlara karşın yetkililer, ısrarla sağlık çalışanlarını intihara iten çalışma koşullarıyla ilgili sorunları görmezden gelmekte ve gerekli tedbirleri almamakta diretmektedir. Nitekim AKP iktidarı, intihar vakalarını kişiselleştirmeye ve sağlık çalışanlarının bireysel psikolojik sorunlarıyla açıklamaya çalışmaktadır. Oysa sağlık çalışanları arasında görülen intihar vakalarının temel nedenleri arasında **kronik yorgunluk, tükenmişlik sendromu, şiddete maruz kalma, kronik stres, yaygın mobbing, uykusuzluk, uzun çalışma ve nöbet saatlerinin** olduğu ısrarla görmezden gelinmektedir.

### **YANLIŞ POLİTİKALAR NİTELİĞİ DÜŞÜRMEKTE VE ŞİDDETİN ARTMASINA NEDEN OLMAKTADIR**

Sağlıkta şiddet olaylarının artmasının temel sebebi, AKP iktidarının sağlık hizmetlerinin sunulma şeklini ve sağlık alanının düzenlenmesini yanlış biçimde değiştiren sağlık politikalarıdır. 2003 yılından itibaren uygulamaya koyulan “Sağlıkta Dönüşüm Programı”, ülkemizde sağlık hizmetlerini ticarileştirmiş, sağlık politikalarında rantı ve kâr amacını merkeze koyan bir anlayışı

hâkim kılmıştır. Sağlıkta Dönüşüm Programı bir yanda özel sağlık sektörünün plansız olarak genişlemesini teşvik ederken, diğer yandan kamu hastanelerini kamusal hizmet kurumları olmaktan uzaklaştırarak âdeta birer ticari işletmeye dönüştürmüştür. Tüm bunların neticesinde sağlık hizmetlerinin maliyetinde büyük artışlar ve sağlık hizmetlerinin niteliğinde ciddi düşüşler yaşanmaya başlanmış; yurttaşlarımızın sağlık hizmetlerine erişiminde yaşanan adaletsizlikler derinleşmiştir.

**AKP hükümetleri, teknolojik gelişmenin doğal bir yansıması olarak sağlık alanında yaşanan dönemsel ve kısmi iyileşmeleri kendi siyasi başarısı olarak yansıtırken, sağlık sisteminde yaşanan aksaklıkları ve olumsuzlukları başta hekimler olmak üzere sağlık personelinin üzerine yıkmaya çalışmıştır.**

Bu ise toplumu sağlık çalışanlarıyla karşı karşıya bırakarak, onları kışkırtan düşmanlaştırıcı söylemlerin benimsenmesine neden olmuştur. 17 yıllık AKP iktidarında sağlık görevlileri ve vatandaşlar arasındaki güven ilişkisi aşındırılmıştır. Sağlık çalışanları ile hastalar ve hasta yakınları haksız biçimde karşı karşıya getirilmiştir.



Sağlık çalışanlarına karşı kamuoyunda kışkırtmalar âdeta sıradanlaşmıştır. Bu durum, on yılda sağlık çalışanlarına yönelik şiddet olaylarında büyük bir artış yaşanmasının temel sebeplerinden biridir. Oysa sağlık çalışanları ile hastalar ve hasta yakınları arasında bir güven ilişkisi kurulması sağlık hizmetlerinde niteliğin artırılmasının ön koşullarından biridir.

## **SAĞLIK ÇALIŞANLARININ ÜZERİNDEKİ İŞ YÜKÜ ORANTISIZ ARTIYOR**

AKP rejimi başta hekimler olmak üzere sağlık çalışanlarının üzerindeki iş yükünü orantısız biçimde artırmıştır. Ülkemizde sağlık hizmeti almak üzere 2002 yılında hekime müracaat sayısı 209 milyon iken, bu rakam 2017 yılında 719 milyon başvuruya ulaşmıştır. 2002 yılında Türkiye’de bir yurttaş **yılda ortalama 3 kez** hekime başvururken, 2017 yılında bu sayı üç kattan fazla artarak **9’a ulaşmıştır**. Oysa OECD ülkelerinde bu oran 7’nin altındadır.

Ayrıca Türkiye’de **100 bin kişiye düşen hekim sayısı 186** iken, **OECD ülkelerinin ortalaması** bu rakamın yaklaşık iki katına yani **351’e ulaşmaktadır**. Aynı şekilde Türkiye’de 100 bin kişiye düşen hemşire ve ebe sayısı **272 iken**, OECD ülkelerinin ortalaması **1.025’tir**. Yani Türkiye’de hekim sayısı OECD ortalamasının yaklaşık yarısı kadarken, Türkiye’deki hemşire sayısı OECD ortalamasının dörtte biri kadardır. Bu rakamların ışığında sağlık çalışanlarının üzerindeki yüke bakıldığında, Türkiye’de sağlık çalışanı başına düşen hasta sayısı kat kat fazladır. Bu da, başta hekimler olmak üzere sağlık çalışanlarının hastalara ayırdığı zamanın düşmesine neden olmaktadır. Sağlık çalışanlarının üstlenmek zorunda olduğu ekstra iş yükü bu süreyi daha da düşürmektedir. Dünya Sağlık Örgütü’ne göre sağlıklı bir muayene için **hasta başına 20 dakika süre ayrılması gerekirken**, Türkiye’de hekimler kamu kurumlarında ve özel sağlık kuruluşlarında **hastalarına kimi zaman 5 dakikaya** kadar inen sürelerde zaman ayıramaktadır. Sağlıkta artan iş yükü beraberinde daha sık ve uzun nöbetleri getirmektedir. Sağlık çalışanları bazı durumlarda 36 saatten fazla süren nöbetler tutmak zorunda kalmaktadır. Pek çok sağlık çalışanı personel eksikliği nedeniyle kendi sorumluluklarında olmayan görevleri yerine getirmek zorunda kalmaktadır.

**Sağlık çalışanları mesleklerinin yıpratıcılığı ve iş yoğunluğu göz önünde bulundurulduğunda dinlenme ihtiyaçlarını giderememektedir. Yanlış sağlık politikaları ve planlamaları yüzünden gelişmiş ülke ortalamalarının çok üzerinde sürelerle çalışmak zorunda kalmakta, fiziksel ve ruhsal olarak tükenmişliğe itilmektedir.**

Bunun bir sonucu olarak, çarpık sağlık politikaları yüzünden hastalar ve yakınları, hekimlerin muayeneleri için kısa zaman ayrıldığını ve kendilerine yeterince ilgi göstermediğini düşünmekte, hekimleri ve sağlık çalışanlarını sistemin başarısızlığının ve aksaklıklarının sorumlusu olarak görebilmektedir. Hasta ve hasta yakınları, sistemden duydukları memnuniyetsizlik yüzünden sağlık çalışanlarına şiddet içeren tepkiler verebilmektedir.

### **SARAY REJİMİ, HEKİMLERE DAHA FAZLA HASTA BAKMALARI İÇİN BASKI YAPIYOR**

Sağlıkta Dönüşüm Programı ile yürürlüğe giren Performansa Dayalı Ek Ödeme sistemi, hekimlere baktıkları hasta ve gerçekleştirdikleri işlem sayısına göre ücret ödenmesine neden olmaktadır. Kamuda yerleştirilen bu sağlıksız sistemi referans alan özel sağlık kuruluşlarında da “prim ve hak edişe bağlı ödeme” biçimleri yaygınlaşmaya başlamıştır. Bu uygulamalar neticesinde gerek kamuda gerekse özel sektörde hekimler ve diğer sağlık çalışanları üzerinde daha çok hasta bakma ve tıbbi işlem gerçekleştirme baskısı oluşmuştur.

Son dönemde hekimlerin hasta başına ayıracakları zamanı daha da düşürecek çarpıcı uygulamalardan biri Kocaeli’nde başlatılmıştır. Kocaeli İl Sağlık Müdürlüğü tarafından kamu hastanelerine tebliğ edilen bir karara göre, 1 Kasım 2019 itibarıyla eğitim ve araştırma hastanelerinde bir hekimin günde 72 hastaya randevu vermesi ve gerekli düzenlemelerin buna göre ivedilikle yapılması istenmiştir. Bu ve bu gibi uygulamalar nedeniyle, hasta başına ayrılacak süre 5 dakikaya kadar düşecektir. Kurumlarda artacak kalabalıklar, hastalar ve sağlık çalışanlarını karşı karşıya getirerek sözlü ve fiziksel şiddetin tırmanmasına neden olacaktır.

### **AKP, “HAKSIZ KATILIM PAYLARI” İLE ACİL SERVİSLERDE YİĞİLMAYA VE ŞİDDET VAKALARINDA ARTIŞA NEDEN OLUYOR**

AKP’nin “sağlık hizmetlerinin ücretsiz olduğu” iddialarının aksine, vatandaşların cebinden her yıl daha çok katkı ve katılım payı çıkmaktadır. Özel hastanelerde ise SGK’yla yapılan sözleşmelere göre belli teşhis ve tedavi yöntemleri için hastalar ve yakınlarından

%200’e kadar ilave ücret talep edilebilmekte ve fahiş faturalar çıkarılmaktadır. Sevk sistemi gerektiği gibi uygulanmamakta, hastalar birinci basamağa başvurmadan her türlü sağlık sorunu için ikinci ve üçüncü basamak sağlık kuruluşlarına başvurmayı arzu etmektedir.

Vatandaşlar ceplerinden yapacakları ödemelerin fahişliğini göz önünde bulundurarak, hizmetin ücretsiz olduğu acil servislere yönelmektedir. Bu durum, acil servislerin amaçları dışında bir yoğunlukla karşılaşmasına neden olmaktadır. Acil servislere gelen hastaların çoğunluğu acil hastası değilken, oluşan aşırı yoğunluk yüzünden, acil tedaviye gerçekten ihtiyacı olan hastalar gereken hızda ve nitelikte hizmet alamamaktadır.

**Türkiye’de tüm hastanelerde acil servislere müracaat sayısı 2002 yılında 20 milyonken, bu rakam 2015 yılında 111 milyona ulaşmıştır. Yani 13 yıl içinde acile başvurularda %455 artış yaşanmıştır. Türkiye, bir yıl içerisinde acil servise başvuru sayısının ülke nüfusundan fazla olduğu tek ülkedir. Günümüzde ekonomik krizin bu sayıyı daha da artıracakı aşikârdır.**

Acil servislerdeki yetersiz altyapının, sayıca az personelin ve aşırı hasta yoğunluğunun faturası, aynı sorunlardan mağdur olan sağlık çalışanlarına kesilmekte, acil servisler, hükümetlerin yanlış planlaması yüzünden potansiyel şiddet mekânları haline getirilmektedir.

### **SİSTEM, HASTALARI VE SAĞLIK ÇALIŞANLARINI KARŞI KARŞIYA GETİRİYOR**

AKP, hekimleri daha çok hasta bakmaya ve daha çok işlem yapmaya zorladığı için hekimlerin haksız kazanç elde ettiği algısını yaygınlaştırmaktadır. Sağlık Bakanları basına yaptıkları açıklamalarda hekimleri fahiş maddi kazanç amacıyla gereksiz işlem yapmakla itham ederek itibarsızlaştırmaktadır.

**Bu güvensizliğin ve itibarsızlaştırmanın sonucu olarak, hekimler başta olmak üzere diğer sağlık çalışanları da suçlu ve sorumlu olarak görülmekte ve maalesef hedef haline gelmektedir.**

## YANLIŞ POLİTİKALAR TALEBİ KIŞKIRTİYOR; HASTA VE YAKINLARINA HAYAL KIRIKLIĞI YAŞATIYOR

AKP'nin politikaları sonucunda sağlık hizmetleri için yurttaşlardan alınan katkı ve katılım payları hızla artmasına rağmen, **yurttaşlara bilinçli biçimde sağlık hizmetlerinin ücretsiz sunulduğu yönünde bir yanlış algı sunulmaktadır.** Benzer bir şekilde, sağlık hizmetlerinin niteliği ve sağlık kurumlarının kapasitesine dair yurttaşlarımız yanıltılmaktadır. Bu yanlış algılar yüzünden sağlık hizmetlerine yönelik talebin kışkırtılması ve vatandaşların alacakları hizmetlerden beklentilerinin giderek artması söz konusu olmaktadır. Sağlık gibi hassas bir konuda yaşanan hayal kırıklığının doğurduğu büyük tepkiler, hastalar ve hasta yakınları ile doğrudan temas halinde olan sağlık çalışanlarına yönelmektedir.

**Ekim 2019'da İzmir'de bir Eğitim Araştırma Hastanesinde ağrılarının dinmediğini iddia eden bir saldırgan, asistan hekime jiletle saldırmış ve boynundan yaralanmasına neden olmuştur. Başka birçok suçtan sabıkası bulunan bu kişinin, birkaç gün önce bir başka hastanede ilaç yazdırmak istediği bir doktorun odasına saldırdığı, olayın polise bildirilmesi üzerine ifadesinin alınarak serbest bırakıldığı belirtilmiştir.**

## HALK, SAĞLIK ÇALIŞANLARINA KARŞI GÜVENSİZLEŞTİRİLİYOR VE DÜŞMANLAŞTIRILİYOR

Sağlıkta şiddetin nedenlerini ölçen bir araştırmaya göre, **hekimlarımızın yaklaşık %95'i** sağlık sektöründe şiddetin artmasında **siyasilerin, sağlık çalışanlarını halk nezdinde değersizleştiren beyanlatlarının** etkili olduğunu belirtmişlerdir. Hekimlerin konuya dair görüşlerini ölçen bir diğer araştırmada ise hekimler sağlıkta şiddetin artışının en büyük sebebinin siyasetçiler olduğunu belirtmişlerdir.

AKP, Sağlıkta Dönüşüm Programı'nın başladığı 2003 yılından itibaren, sağlık hizmetlerinde yaşanan yetersizlikleri, haksızlıkları ve sağlık hizmetlerinin niteliğinde görülen düşüşü meşrulaştırmak için sağlık çalışanlarının emeklerini ve itibarlarını değersizleştirmektedir. Yanlış

politikalar neticesinde sağlık sisteminde görülen olumsuzlukların sorumluluğu, sanki sistem mükemmelmişçesine sağlık çalışanlarına yüklenmeye başlamıştır. "Doktor efendi dönemi bitti", "hekimler iğne yapmaktan aciz", "doktorların eli hastaların cebinde" gibi beyanlarla başta hekimler olmak üzere sağlık çalışanlarının saygınlığı yok edilmeye başlanmıştır.



Sağlık çalışanlarını âdeta hastaları ihmal ve istismar eden açgözlü, paragöz bir meslek grubu olarak göstererek, halkı sağlık çalışanlarına karşı düşmanlaştırmaktadır.

## LÜMPEN, SALDIRGAN VE KİNCİ KÜLTÜR, EĞİTİMLİ KESİMLERİN ŞİDDETE MARUZ KALMASINA NEDEN OLUYOR

Mevcut kara düzen, Türkiye'de kinci, şiddete yatkın, hesap sorulmayan, suçların cezasız kaldığı ve âdeta vandallığı özendiren bir kültür yaratmıştır. Bu zihniyet, eğitilmiş ve diplomalı kesimleri imtiyazlı gruplar olarak sunmayı, liyakatli kadroları ve uzmanlıkları itibarsızlaştırarak bu kesimleri halkla çatıştırmayı bir siyasi araç olarak kullanmaktadır. Uzmanlığa ve bilgiye karşı gelişen düşmanca ve hınç dolu tavır, güveni aşındırmakta, şüpheli yaklaşımlarını şiddete dönüştürmesine neden olmaktadır. Yaratılan hoyrat, liyakat düşmanı ve saldırgan kültür, hekimlerin ve diğer sağlık çalışanlarının şiddete maruz kalmasını kaçınılmaz hale getirmiştir.

## SAĞLIK ÇALIŞANLARINA KARŞI ŞİDDET, KUTUPLAŞTIRMA KÜLTÜRÜNÜN KÖRÜKLEDİĞİ BİR OLGUDUR

Sağlık çalışanlarına yönelik neredeyse kanıksanan şiddet olaylarındaki artışın bir diğer nedeni ise otoriter rejiminin toplumumuzda hakim kıldığı kutuplaştırıcı ve yaftalayıcı politikalarıdır. Nitekim,

bakıldığında sağlıkta şiddet kültürel bir ön kabul haline gelen toplumsal şiddetin bir yansıması haline gelmiştir.

**2.279 kişi**

Türkiye’de sadece  
2018 yılında  
2 bin 279 kişi silahla  
öldürülmüştür.

**3.762 kişi**

Türkiye’de sadece  
2018 yılında  
3 bin 762 kişi silahla  
yaralanmıştır.

**Türkiye’de şiddet, yalnızca sağlık kurumlarında değil, tüm toplumda giderek artmaktadır.** Toplumun farklı kesimleri arasında körüklenen ataerkillik ve kutuplaştırma politikaları ile özendirilen şiddet kültürü, aile içinde şiddeti, kadınlara, çocuklara, yaşlılara, hayvanlara karşı eziyet ve kötü muameleyi artırmıştır.

AKP döneminde toplumsal hoşgörüsüzlük, tahammülsüzlük ve hazımsızlık âdeta doğallaşarak, şiddet de gündelik hayatın bir parçası haline getirilmiştir. Hakaret, küfür, aşağılama, sözlü ve fiziksel saldırı neredeyse kanıksatılmıştır ve cezasız bırakılmaktadır. Bunun en somut göstergelerinden biri ülkemizde şiddet olaylarında yaşanan hızlı artıştır. 2015-2018 yılları arasında yaralanma ve ölümlerle sonuçlanan silahlı şiddet olaylarında %69 artış yaşanmıştır. **Yalnızca 2018 yılında tüfek, tabanca, kesici aletlerin kullanıldığı şiddet olaylarında 2 bin 279 kişi öldürülmüş, 3 bin 762 kişi ise yaralanmıştır.**

Yaygınlaşan şiddetin uzantısı olarak, sağlık kurumlarında yalnızca sağlık çalışanlarına ve diğer yurttaşlara karşı şiddet değil, aynı zamanda silahlı çatışmalar da sık yaşanır hale gelmiştir. Hastanelerimiz güvenli alanlar olmaktan çıkmıştır.

**Ekim 2019’da Tokat Devlet Hastanesi’nde iki grup arasında çıkan silahlı çatışmada 3 kişi yaralanmış ve bir kişi yaşamını kaybetmiştir. Kasım 2019’da İstanbul’da bir eğitim araştırma hastanesinin acil servisinde yaşanan silahlı çatışmada ise biri ağır üç kişi yaralanmıştır.**

## **MEDYADAKİ ÖZENSİZLİK, SAĞLIK ÇALIŞANLARINA KARŞI ŞİDDETİ TETİKLİYOR**

Televizyon kanallarında ve internet sitelerinde doğruluğu incelenmeden yer verilen sağlık bilgileri, editoryal bir kontrolden geçirilmeden gazete ve televizyonlarda “mucize ilaç” ve “mucizete tedavi” gibi başlıklarla sunulan haberler, vatandaşlarımızın yanlış bilgilenmelerine, teşhis ve tedavi süreçleri sırasında hekimlere karşı bilimsel olmayan bir biçimde şüpheli davranmalarına yol açmaktadır. Araştırılmadan ve uzmanların görüşlerine başvurulmadan bazı hekimler ve uygulamalarla ilgili olarak “sağlık skandalı” başlığıyla yapılan haberler, hasta ve hasta yakınlarının sağlık çalışanlarının kendilerine her an zarar verme ihtimali olan kişiler olarak algılanmalarına neden olmuştur.

Bu noktada kamuoyunun oluşmasında çok önemli bir rol oynayan medya kurumlarının özensizliği, sağlık çalışanlarına karşı şiddetin tetiklenmesini kolaylaştırmaktadır. RTÜK başta olmak üzere, bu gibi konularda düzenlemeler oluşturarak önlemler alması ve yaptırımlar uygulaması gereken kamu kuruluşları da bu konuda sessiz kalmakta ve sağlık sektöründe şüpheli, güvensizlik ve şiddetin tırmanışına ortak olmaktadır.

## **AKP, HEKİMLERİN MESLEK ÖRGÜTLERİNİ HİÇE SAYIYOR**

AKP, meslek etik kuralları çerçevesinde hareket ederek iktidarın yanlış politikalarını eleştiren meslek örgütlerine karşı sistematik bir baskı ve karalama kampanyası yürütmektedir. Bu kampanyanın hedefinde diğer meslek örgütleri gibi özellikle kendi uzmanlık alanlarındaki konularda kamu sorumluluğuyla hareket eden Türk Tabipleri Birliği (TTB) de yer almaktadır. AKP hükümetleri, muhalif olarak gördüğü TTB’yi âdeta gayri milli ve gayri yerli olarak kamuoyuna yansıtmaya çalışmakta, hatta “terörist” olarak yaftalamaktadır.





Bu karalama kampanyaları, kurumun adındaki “Türk” ifadesinin çıkarılması gerektiği yönünde beyanlara varacak kadar ileri gidebilmiştir. AKP’nin yaftalama ve kutuplaştırma politikaları TTB aleyhine olumsuz algı oluşturmakla kalmamakta, kurumu etkisizleştirecek ve itibarsızlaştıracak düzenlemeleri ve uygulamaları hayata geçirmektedir. TTB’nin hekimlik uygulamaları ve hekimlerin çalışma koşulları üzerinde söz sahibi olması engellenmeye çalışılmaktadır. Sağlık Bakanlığı, TTB’nin şiddeti önlemek amacıyla getirdiği yasa önerisini sunmak üzere yaptığı görüşme taleplerini yanıtız bırakmıştır. Halkın sağlığını ve mensuplarının can güvenliğini ilgilendiren bu denli önemli bir konuda Türk Tabipleri Birliği’ni muhatap dahi almamıştır.

### **ÇALIŞANLARA KARŞI ŞİDDET CEZASIZ BIRAKILIYOR**

Sağlık Bakanlığı’nın yayımladığı Beyaz Kod verileri incelendiğinde, sağlık çalışanlarına karşı uygulanan şiddetin cezasız kaldığı ortaya çıkmaktadır. Bu verilere göre, şiddete uğrayan sağlık çalışanlarının bildirimlerinde ve bu bildirimler sonucunda sürdürülen soruşturmalarda yıllar içinde sayıca bir artış yaşanmaktayken, verilen adli para cezaları ve hapis cezaları sayılarında düşüş olduğu görülmektedir.

**2016 yılında Beyaz Kod uygulamasına yapılmış 13 binden fazla şiddet bildirimini yaklaşık 2 bin mahkûmiyetle sonuçlanmışken, 2019 yılının yalnızca ilk 7 ayında yapılmış 10 binden fazla bildirim, 51 mahkûmiyetle sonuçlanmıştır. Şiddet vakaları artarken mahkûmiyet sayılarının azalması, Türkiye’de sağlık çalışanlarına karşı şiddetin cezasız kaldığının ve caydırıcı önlemlerin alınmadığının en vahim göstergelerinden biridir.**

### **HASTANELERDE ŞİDDETİ AZALTMAK İÇİN GEREKLİ YASAL ÖNLEMLER ALINMIYOR**

2013 yılında, sağıkta şiddetin tırmanmaya başlamasıyla birlikte, TBMM bünyesinde “sağık çalışanlarına yönelik artan şiddet olaylarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla” bir Meclis Araştırma Komisyonu kurulmuştur. Komisyon gerçekleştirdiği incelemeler, ilgili uzmanlar ve ilgili gruplarla yaptığı görüşmeler sonucunda sağıkta şiddetin boyutunu, nedenlerini ve çözüm önerilerini içeren çok kapsamlı bir rapor hazırlamıştır. Ancak bu raporun sunulmasının üzerinden altı yıl geçmesine rağmen AKP iktidarı konuyla ilgili hiçbir anlamlı ve somut adım atmamış, şiddetin tırmanmasına, hekimlerin ve diğer sağık çalışanlarına yönelik şiddetin devam etmesine âdeta seyirci kalmıştır.



Nitekim, 30 Ekim 2018 tarihinde AKP’li vekiller tarafından “sağık çalışanlarına yönelik şiddeti önleyeceği” iddiasıyla verilen kanun teklifi dahi kamuoyuna yansıtıldığı gibi sağıkta şiddetin önlenmesine dair, bağımsız bir kanun değildir. Kanun teklifi içerisinde şiddetle ilgili olarak yalnızca vakadan sonra gerçekleştirilecek adli işlemleri anlatan ve son derece yetersiz kalan birkaç madde yer almaktadır. “Torba yasa” olarak hazırlanan bu kanunda sağık çalışanlarının çalışma koşullarını ve sağık kurumlarının mali yapısını daha da olumsuz etkileyecek ve daha da ötesi TTB’nin yetkilerini sınırlandıracak maddeler yer almıştır. Yapılan tüm itirazlara ve değişiklik taleplerine rağmen 7151 no’lu “Sağıkla İlgili Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun” 5 Aralık 2018’de kabul edilmiştir. Başta sağık çalışanları ve uzmanlar olmak üzere sağık alanının bileşenleri tarafından dile getirilen tüm öneri ve itirazlar göz ardı edilmiştir.

Artan şiddet sarmalına rağmen kanunda, sağlık çalışanlarına şiddet uygulayanlara verilecek cezalarda bir artırıma gidilmemiştir. Kanun, kamu ya da özel sağlık kuruluşlarında çalışan personele karşı kasten işlenecek suçlarda şüphelilerin kolluk güçleri tarafından yakalanacağını ve gerekli işlemlerden sonra Cumhuriyet Başsavcılığına sevk edileceğini, müşteki, mağdur ya da tanıkların ifadelerinin işyerlerinde alınacağını söylemiş, buna karşın yaptırımlara dair pratikte bir değişiklik ya da ceza herhangi bir caydırıcılık sunmamıştır. **Yapılan değişiklik yalnızca şiddet yaşandıktan sonra, hâlihazırda kolluk kuvvetleri ve yargının görevi olan bir süreci yeniden tarif etmektedir.** Oysa yapılması gereken suçluların hiçbir müsamaha gösterilmeksizin kesinlikle ve ağır biçimde cezalandırılacağı konusunda kamuoyuna mesaj verilmesi ve sağlıkta şiddete dönük caydırıcılığın artırılmasıdır.



Sağlık Bakanlığı Mayıs 2019'da "Sağlıkta Şiddete Karşı Eylem Planı" çerçevesinde yayımladığı kitapçığında ise, AKP zihniyetinin konuya dair sorumluluktan kaçma çabalarını bir kez daha gözler önüne sermiştir. Kitapçıkta sağlık çalışanlarına kendilerine yönelen şiddeti engelleyebilmeleri için derin nefes almaları, hastaya "siz" diye hitap etmeleri, gülümsemeleri ve nazik cümleler kurmaları gibi tavsiyeler verirken, şiddetin önlenmesine ilişkin etkili çözüm önerisi sunmamıştır.

**Bir anlamda Bakanlık, şiddetin nedeni olarak artan şiddet eylemlerini ve sağlık sisteminden kaynaklanan sorunları değil, sağlık çalışanlarının iletişim yetersizliklerini göstermeyi tercih etmiş ve şiddeti önleme sorumluluğunu âdeta sağlık çalışanlarının omuzlarına yüklemiştir.**

## **"HEKİMLER HAKSIZDIR" VE "MÜŞTERİ HER ZAMAN HAKLIDIR" ANLAYIŞI ŞİDDETİ KÖRÜKLEYEREK HEKİM BAĞIMSIZLIĞINI ETKİLİYOR**

Saray rejiminin sağlığı ticari bir sektör haline getiren anlayışı, hastaların kendisini bu hizmetlerden faydalanacak yurttaşlar olarak değil, hizmetleri satın alacak "müşteriler" olarak görmesine neden olmuştur. Hekimlerin "müşterileri memnun etme" zorunluluğu, hekimlerin kararlarını yalnızca tıbbi bilgi ve deneyimlerine dayanarak almalarını zorlaştırmaktadır.



Bazı durumlarda hekimler riskli işlemlerden kaçınabilmekte veya hastaları meslektaşlarına sevk edebilmektedir. Öte yandan hekimler, şiddete maruz kalma tehlikesini engellemek için hasta taleplerine göre gereksiz işlemlere veya müdahalelere yönelebilmektedir. Şiddete maruz kalma ihtimali ve can güvenliğinin olmayışı, hekimlerin kararlarını bu ihtimali göz önünde bulundurarak almalarına neden olmakta ve hekimliğin en önemli değerlerinden olan mesleki bağımsızlıklarını ve mesleki yetkinliklerini tahrip etmektedir.

**Temmuz 2018'de Şanlıurfa'daki bir Uygulama ve Araştırma Hastanesi'nin Çocuk Bölümü'nde bir kişi, çocuğunun ateşi düşmediği için öfkelenerek nöbetçi hekimin başına parke taşıyla vurmuş ve ağır yaralanmasına neden olmuştur.**

## **SAĞLIK BAKANLIĞI İLETİŞİM MERKEZİ (SABİM) İHBAR KÜLTÜRÜNÜN VE SAĞLIK ÇALIŞANLARI ÜZERİNDE BASKININ ARACI HALİNE GELMİŞTİR**

Sağlık Bakanlığı 2004 yılında Sağlık Bakanlığı İletişim Merkezi uygulamasını başlatmıştır. Hastaların sağlık kuruluşlarında



yaşadıkları sorunları, sağlık hizmetleriyle ilgili şikâyetlerini, taleplerini ve önerilerini iletebilecekleri bir telefon hattı olarak kurulan bu sistem, hastaların sorunlarını çözemediği gibi hekimlerin de çalışma koşullarını zorlaştırmıştır. Zaman içinde SABİM, hizmet memnuniyeti sağlamayı amaçlamaktan çok sağlık çalışanlarını baskılama ve sindirme aracı haline gelmiştir. Vatandaşların haklarını korumak için açılan bildirim hattı, sağlık çalışanlarına karşı bir ihbar, şikâyet ve muhbirlik alanına dönüşmüştür. Merkeze yapılan şikâyet ve bildirimlerde herhangi bir kısıtlama olmaması ve şikâyetlerin hiçbir süzgeçten geçirilmemesi, SABİM hattını suistimale açık hale getirmiştir.

Sağlık çalışanları hakkında, kim tarafından yapıldığı bile bilinmeyen ihbarların ardından inceleme başlatılmaktadır. Hakkında soruşturma açılan sağlık çalışanları, her durumda, herhangi bir araştırma yapılmaksızın ifade vermek zorunda bırakılmaktadır. Hasta muayeneleri arasında tuvalete gitmek gibi haklı veya haksız her türlü nedenle sağlık çalışanları şikâyet edilmektedir. Hatta bu tarz iddialar incelenmeden sağlık çalışanları hakkında soruşturmalar başlatılabilmektedir. SABİM, sağlık çalışanları üzerindeki psikolojik baskıları artırmakta ve onların motivasyonlarını düşürmektedir. Bunun yanı sıra hekimlerin hastalarla olan ilişkilerine zarar veren bir mekanizmaya dönüşmüştür.

**SABİM hattı, AKP iktidarının sağlık hizmetlerini şikâyet, ihbar ve cezalandırma eksenine oturtan anlayışının somut bir göstergesi haline gelmiştir. Bir yandan vatandaşları sağlık çalışanlarına karşı muhbirleştirirken diğer yandan sağlık çalışanları üzerinde ise suistimal edilmeye açık büyük bir psikolojik baskı aracı haline gelmiştir.**

**30 Kasım 2012 tarihinde İstanbul'da bir Eğitim Araştırma Hastanesinde çalışan bir asistan uzman hekim, SABİM hattına gelen ve kendisiyle ilgili olmayan bir şikâyet için savunma yazmak zorunda bırakıldıktan sonra hastanenin 6. katından atlayarak hayatına son vermiştir.**

## **ŞİDDET AZALMIYOR; KÖTÜ ÇALIŞMA KOŞULLARI VE İTİBARSIZLAŞTIRMALARIN SONUCU: GENÇ HEKİMLERDE BEYİN GÖÇÜ HIZLA ARTIYOR**

AKP'nin yanlıştır politikaları, sağlık çalışanlarının çalışma koşullarını ve mesleki doyumlarını hızla geriletmiştir. Sağlıkta şiddet sorunu, sağlık çalışanları üzerindeki baskılar ve sağlık çalışanlarının değersizleştirilmesi ve itibarsızlaştırılması, hekimlik başta olmak üzere sağlık mesleklerini gençlerin arzuladığı bir gelecek hayali olmaktan çıkarmaktadır. Hekimliğin gündelik çalışma ortamında can güvenliği olmayan bir meslek grubu haline gelmesi, bu mesleği seçmiş olanların mesleklerini başka ülkelerde icra etme planları yapmalarına neden olmuştur.

Artan sayıda genç tıp doktoru, daha iyi koşullarda çalışabilmek amacıyla başta Almanya olmak üzere gelişmiş ülkelere göç etme planı yapmaya başlamıştır. Yurtdışında çalışmak üzere Türk Tabipleri Birliği'nden sicil verisi isteyen hekim sayısı 2012 yılında 59 iken, bu rakam 2019 yılında 906'ya ulaşmıştır. Bir diğer deyişle, **yurtdışına gitmeyi hedefleyen hekim sayısında 7 yılda 15 kat artış olmuştur.** Sicil verisi almadan yurtdışına çıkan hekimlerin de olduğu göz önünde bulundurulursa, beyin göçü sayısının çok daha fazla olduğu düşünülmektedir.

**906 Hekim**

Sadece 2019'da yurt dışına çıkmak için 906 hekim TTB'den sicil verisi istedi.

**%1500**

7 yılda yurt dışına göç etmek için sicil verisi isteyen hekim sayısı %1500 arttı.

Tüm bu olumsuz gelişmeler yüzünden ülkemizde sağlık sektörü, en fazla beyin göçü verme potansiyeline sahip kritik sektörlerden biri haline gelmiştir. Sağlık çalışanlarında aşırı çalışma, tükenmişlik sendromu ve keyfi uygulamalara ek olarak ortaya çıkan şiddet sorunu, hekimlerin yurtdışına kaçışlarını hızlandırmaktadır. Sektörde artan vasıflı insan kaybı, yakın gelecekte ülkemizde sağlık hizmetlerinin sunumunda kaliteli kalitenin dramatik bir biçimde gerilemesine neden olacaktır.

## CHP NE YAPACAK?

### SAĞLIK ÇALIŞANLARININ CAN GÜVENLİĞİ VE ONURU KORUNACAK

Cumhuriyet Halk Partisi, nitelikli sağlık hizmeti için öncelikle sağlık çalışanlarının güvenli ve verimli ortamlarda çalışmalarını gerektiği görüşündedir. Bunun için sağlık kuruluşlarının hem içerisinde hem de çevresinde sağlık çalışanlarının can güvenliğini sağlayacak sert ve caydırıcı önlemleri alacaktır. Sağlık çalışanlarına karşı barbarlığa varan ve vandalca şiddet uygulayan kişiler en sert ve kararlı biçimde cezalandırılacaktır. Sağlık kuruluşlarına silah, kesici ve delici alet gibi şiddet aracı olabilecek unsurların girmesinin önlenmesini sağlayacak, güvenlik tedbirlerini artıracaktır.

Şiddeti engellemek için alınan önlemlerin sağlık kuruluşlarında her kademede görev yapan çalışanları ve tüm sağlık emekçilerini kapsayacak şekilde düzenleyecektir. Hangi unvana ya da göreve sahip olursa olsun hiçbir sağlık çalışanını sağlık kuruluşlarındaki tedbirlerin, bildirim ve destek mekanizmalarının dışında bırakılmayacaktır. Sağlık çalışanlarına sözlü ya da fiziksel şiddette bulunanları rehabilite edecek ya da yaptırım uygulayacak yöntemler yaşama geçirilecektir. Fiziksel olarak uygun bekleme ortamları yaratılacak, acil ve poliklinik koşullarında iyileştirmeler yapılacaktır. Muayene odalarına geçişler yalnızca ilgili personelin erişimine açık olacak şekilde düzenlenecek, bekleme odalarında hastalara ve yakınlarına düzenli bilgi akışı sağlanacak mekanizmalar hayata geçirilecektir.



### SAĞLIK ÇALIŞANLARINA KARŞI ŞİDDET CEZASIZ KALMAYACAK, VANDALLIĞIN CEZASIZLIKTAN YARARLANMASINA İZİN VERİLMYECEK

CHP, sağlık çalışanlarına karşı işlenen şiddet suçlarının cezasız kalmamasını ve var olan cezaların artırılmasını sağlayacaktır. Sağlık çalışanlarına karşı işlenen suçlar adli suç olarak değil, kamu sağlığına karşı işlenen suç kapsamına alınacaktır. Bu amaçla, Türk Ceza Kanunu'nda gerekli caydırıcı ve kapsamlı düzenlemeler yapılacaktır.



Sağlık çalışanlarına karşı cebir, tehdit veya şiddet için verilen cezaya ek olarak, kişilerin bu davranışlarla sağlık hizmetini engellediği ve bu yolla kamu sağlığına karşı suç işlediği gerekçesiyle verilecek cezalar artırılabilecektir. Cezanın hükmünün açıklanmasının geri bırakılmaması sağlanacaktır. Hapis cezasının para cezasına çevrilmemesi ve cezalarda indirim uygulanmaması güvence altına alınacaktır. Yaralanan sağlık çalışanlarına tazminat ödenmesi için gerekli düzenlemeler yapılacaktır. Şiddet vakasına maruz kalan sağlık çalışanlarına ücretli izin hakkı verilecek, hukuki ve psikolojik destek alabilecekleri birimler oluşturulacaktır.

### SAĞLIK HİZMETLERİNE KOLAY VE ÜCRETSİZ ERIŞİM SAĞLANACAK

CHP, sağlık hizmetlerinin ücretsiz ve hak temelli olarak sunulması ilkesini benimsemektedir. Sağlık hizmetlerindeki tüm katkı payı ve ilave ücret gibi

ödemeler kaldırılacak, vatandaşlarımızın her türlü sağlık hizmetlerine, teşhis, tedavi yöntemlerine ve ilaca eşit erişimi sağlanacaktır. Birer rant yatırımı haline gelmiş olan Şehir Hastaneleri uygulaması gözden geçirilecek, kent merkezlerinde kapatılan köklü hastaneler yeniden açılacaktır. Bunun yanı sıra kent çevrelerine 200-600 yatak kapasiteli uydu hastaneler açılacaktır. Böylelikle vatandaşlarımızın hem şehir merkezlerinde hem de kent çeperlerinde nitelikli sağlık hizmetlerinden mahrum kalmaması sağlanacaktır.



### **NİTELİKLİ SAĞLIK HİZMETİ SUNUMU İÇİN GEREKLİ DÜZENLEMELER VE KOŞULLAR HAZIRLANACAK**

CHP, sağlık çalışanlarına karşı uygulanan şiddetin münferit olaylar olmadığını, sağlık hizmetlerini bir kamu ödevi olarak değil, bir kâr aracı olarak gören anlayışın bir sonucu olduğunun bilincindedir. Mevcut rantçı ve kayırmacı sağlık sistemi mutlaka kamu yararı gözetilerek yeniden düzenlenecektir. Budoğrultudakoruyucu sağlık hizmetleri güçlendirilecektir. Bu sayede ikinci ve üçüncü kademe sağlık hizmetleri üzerindeki yükün azaltılmasıyla birlikte tüm sağlık kademelerinde sağlık hizmetlerinin niteliği ve sağlık çalışanlarının mesleki memnuniyeti artırılabilecektir.

Ülkemizde sağlık personeli sayısı, Dünya Sağlık Örgütü'nün belirttiği ölçütler çerçevesinde önce OECD ardından AB standartlarında artırılabilecektir. Sağlık kurumlarının kapasiteleri göz önünde bulundurularak hasta kabulü gerçekleştirmesi sağlanacaktır. Bu sayede sağlık personelinin hastalarına

evrensel olarak kabul görmüş, nitelikli hizmet için gerekli olan zamanı harcaması mümkün kılınacaktır. Sağlık hizmetlerinde başarının kriteri hasta ve hasta yakını memnuniyeti değil, evrensel hizmet ölçütleri ve liyakat kriterleri olacaktır. Bu doğrultuda yurttaşların sağlık hizmetlerinden memnuniyetini ölçen ve şikâyetlerini değerlendiren sistemlerin sağlık çalışanları üzerinde baskı unsuru oluşturan ihbar araçları olarak kullanılmasına son verilecek, nesnel ölçütler geliştirilecektir. Bu önlemlerle sağlık çalışanları ile hasta ve hasta yakınları arasındaki ilişkiler güven esasına göre düzenlenecek, sağlık çalışanlarına karşı kinci, nobran ve kaba hiçbir şiddet biçimine göz yumulmayacaktır.

### **HASTALARIN VE SAĞLIK ÇALIŞANLARININ HAKKI AYNI ANDA KORUNACAK**

CHP, vatandaşlarımızın sağlık hizmetlerinin kapasitesi, işleyişiyle ve sağlık çalışanlarının çalışma koşulları ile ilgili doğru ve şeffaf bir biçimde bilgilendirilmesini sağlayacaktır. Bu yolla, hasta ve hasta yakınlarının yaşadığı sorunların nedeninin sağlık çalışanları olduğuna dair yanlış algının önüne geçilecektir. Hastaların talep ve şikâyetlerinin ilgili kurumlara ulaşması için gerekli mekanizmalar oluşturulacaktır. İhbar hattı ve psikolojik baskı aracı haline gelen SABİM kaldırılacak, hastaların şikâyetlerini yazılı olarak doğrudan ilgili hastaneye iletecekleri bir sistem geliştirilecektir. Bu talep ve şikâyetlerin takibi için hastaların ve sağlık çalışanlarının haklarının korunması için gerekli düzenlemeler yapılacaktır.



## SAĞLIK ÇALIŞANLARINA KARŞI OLUŞTURULAN İTIBARSIZLAŞTIRMA VE KUTUPLAŞTIRMA KÜLTÜRÜNE SON VERİLECEK

Sağlıkta şiddetin önlenmesi için sağlık çalışanlarının saygınlığını yok eden, sağlık çalışanlarını itibarsızlaştırıcı ve hınç yüklü söylemleri besleyen kültüre son verilecektir. Sağlık sektöründe yaşanan şiddetin, toplumun genelinde artış gösteren şiddet eğiliminin bir yansıması olduğu unutulmadan, CHP, topluma âdeta yerleştirilmek istenen ve kasıtlı biçimde müsamaha edilen düşmanlaştırma, aşağılama ve hedef gösterme söylem ve alışkanlıklarına son verecektir.

Mevcut israf ve kibir rejiminin aksaklıklarının üzerini örtmek için hekimler başta olmak üzere tüm çalışanlar için kullandığı itibarsızlaştırıcı söylemler, sağlık çalışanlarına karşı hıncın ortaya çıkmasına neden olmuştur. CHP, özveriyle çalışan tüm sağlık çalışanlarının hak ettikleri itibara ve esenliğe geri kavuşmalarını sağlayacaktır. Bir yandan hastaların nitelikli sağlık hizmeti alabilmesi diğer yandan da sağlık çalışanlarının can güvenliğinin, itibarlarının ve mesleki bağımsızlıklarının korunabilmesi için, yerleştirilmeye çalışılan bu kötü ve habis kültüre izin vermeyecektir. Toplumsal barış kadar çalışma barışını da tesis ederek vatandaşların en temel hakkı olan sağlık hizmetlerine barışçıl ve huzurlu ortamlarda erişebilmesi ilkesini yaşama geçirecektir.

## HALKIMIZ SAĞLIK ÇALIŞANLARINA KARŞI ŞİDDETİN YARATTIĞI YÜKLE İLGİLİ BİLGİLENDİRİLECEK

Sağlık çalışanlarına karşı şiddet, yalnızca çalışanların can güvenliğini değil, aynı zamanda hastaların aldığı sağlık hizmetinin niteliğini de tehdit etmektedir. Dolayısıyla vatandaşlarımız şiddetin yarattığı sonuçlarla ilgili kapsamlı bir şekilde bilgilendirilmelidir.

**CHP, şiddetin getirdiği yüklerle ve sonuçlarına dair toplumun bilgilendirilmesini, bu konuda farkındalığın artması için etkili kampanyalar yürütülmesini sağlayacaktır.**

Bunun yanı sıra konunun Sağlık, Eğitim, Çalışma ve İçişleri Bakanlıkları başta olmak üzere tüm bakanlıklar ve kamu kuruluşlarının önceliği haline gelmesi için gerekli girişimler yapılacak, özel ve kamu sağlık hizmetleri sektörleriyle ortak adımlar atılması sağlanacaktır. Kolluk kuvvetleri ve yargı mensuplarına konuya dair meslek içi eğitimler verilecektir. Sağlık çalışanlarının konuya dair daha iyi bilgilenebilmesi için Tıp Fakülteleri ve Sağlık Bilimleri Fakültelerindeki lisans ve lisansüstü eğitim müfredatına şiddet ve şiddetin önlenmesi konulu dersler eklenecektir.



## SAĞLIK ÇALIŞANLARINA ŞİDDETİ ÖNLEMELİK İÇİN KOŞULLAR TÜM BİLEŞENLERLE BİRLİKTE OLUŞTURULACAK

CHP, sağlık çalışanlarına karşı şiddeti önlemek üzere alınacak önlemleri ve hayata geçirilecek düzenlemeleri sağlık alanında faaliyet gösteren meslek örgütleri, sendikalar, sivil toplum kuruluşları, hasta ve hasta yakını temsilcileri ile birlikte, katılımcı bir şekilde hazırlayacaktır. Düzenlemeler hazırlanırken bu bileşenlerin tavsiye ve önerilerine öncelik verilecek, değerlendirme mekanizmalarına katılımları sağlanacaktır.

### HEKİM SAYISI

**186**

Türkiye'de 100 bin kişiye düşen hekim sayısı 186'dır.

### OECD ORTALAMASI

**351**

OECD ülkelerinde 100 bin kişiye düşen ortalama hekim sayısı 351'dir.

### HASTA BAŞINA SÜRE

**5**

Türkiye'de hekimlerin hasta başına ayırdığı süre 5 dakikaya kadar düşmektedir.

### ÖNERİLEN SÜRE

**20**

Dünya Sağlık Örgütü'ne göre, hekimlerin hasta başına ayırması gereken süre 20 dakikadır.